

Kommunernes håndtering af evalueringer af pædagogiske læreplaner

Baggrund og motivation for evalueringen

Med denne projektbeskrivelse igangsætter EVA en evaluering af kommunernes håndtering af evalueringer af de pædagogiske læreplaner i dagtilbud.

Siden 2004 har alle dagtilbud skullet udarbejde en pædagogisk læreplan der beskriver målene for børnenes læring, og evaluere den årligt. Kommunalbestyrelsen har i den forbindelse haft til opgave at godkende den pædagogiske læreplan.

Med dagtilbudsloven i 2007 blev kommunalbestyrelsen desuden forpligtet til at drøfte evalueringerne årligt og tage stilling til om de giver anledning til yderligere handling fra kommunalbestyrelsens side. Bestemmelsen understreger således at evaluering af den pædagogiske læreplan ikke kun er et led i dagtilbuddenes interne udviklingsarbejde, men også skal ses som et redskab i forhold til den kommunale styring af dagtilbudsområdet. Ideen er altså at dagtilbuddenes årlige evalueringer af pædagogiske læreplaner skal kunne indgå som et kvalificerende grundlag for kommunalpolitiske og administrative beslutninger og handlinger.

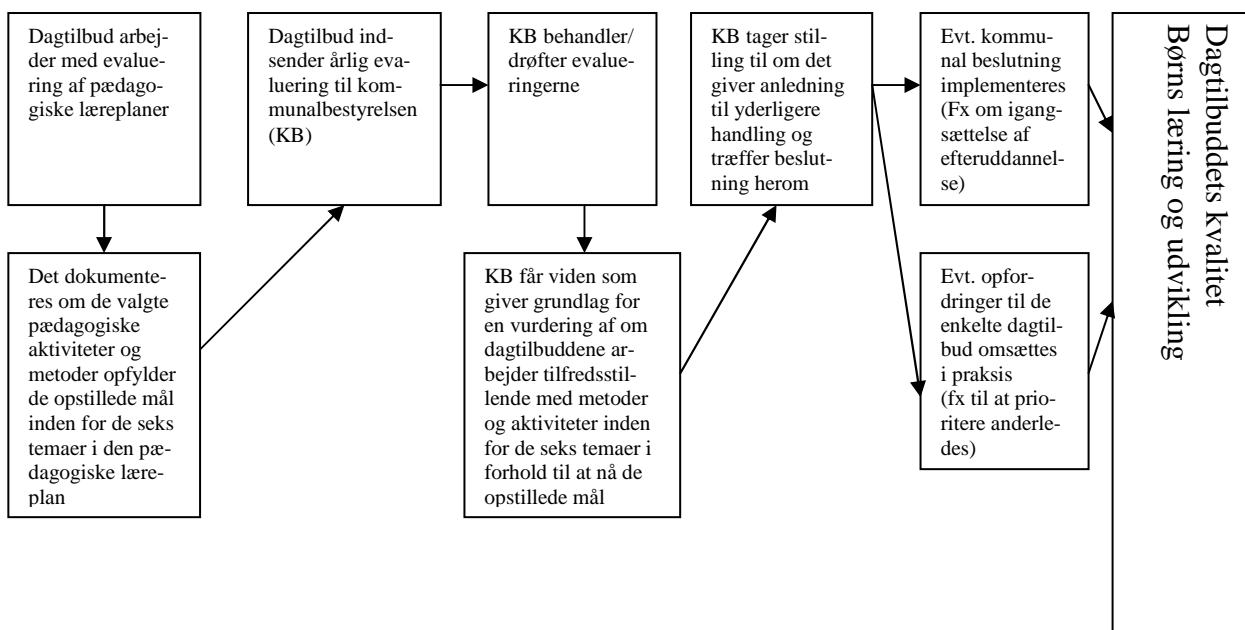
Med afsæt i dagtilbudsloven (og bemærkningerne) kan man skitsere en række forudsætninger som realiseringen af denne idé hviler på. De kan grafisk opstilles som en kæde af forventede handlinger og virkninger:

Dato
24.03.2009

Ref
ep/pvd

Jnr
2009-0050

Side
1/4

Realiseringen af formålet med lovbestemmelsen om at kommunalbestyrelsen skal drøfte de årlige evalueringer, hviler altså ikke bare på at drøftelsen finder sted. Den bygger også på bestemte forudsætninger om *hvad* en evaluering af en pædagogisk læreplan er for en størrelse, hvilken *viden* kommunalbestyrelsen og forvaltningen får med evalueringerne af de pædagogiske læreplaner, og hvilke kommunalpolitiske (eller forvaltningsmæssige) *vurderinger* eller *beslutninger* man kan kvalificere med denne viden.

Set i dette lys er det ikke alene interessant at spørge til *om* evalueringer af pædagogiske læreplaner drøftes som loven foreskriver, men også i hvilket omfang *ideen* med bestemmelsen realiseres i praksis, dvs.: I hvor høj grad fungerer dagtilbuddenes evalueringer af de pædagogiske læreplaner faktisk som et grundlag for at udfylde det kommunalpolitiske handlerum på dagtilbudsområdet?

Evalueringen skriver sig således ind i en bredere, aktuel diskussion om meningsfuld dokumentation af kvalitet og resultater i offentlige velfærdsydelser – og i spørgsmålet om hvordan man formulere dokumentationskrav der er meningsfulde på praksisniveau, og samtidig opfylde informationsbehovet i det politisk-administrative system.

Formål og evalueringsfokus

Evalueringen har et todelt formål:

- At bidrage med konkret viden til kommunale og centrale aktører om hvordan lovbestemmelsen i dag omsættes til praksis, og hvilke forhold der har indflydelse på om ideen bag lovbestemmelsen realiseres.
- At kvalificere debatten om dokumentation af faglig kvalitet – og om hvordan dokumentation fra institutionsniveau kan indgå meningsfuldt i politisk-administrative læreprocesser.

Dette formål kræver at evalueringen ikke bare belyser om evalueringer af pædagogiske læreplaner indsamles og drøftes som loven foreskriver, men også om evalueringerne faktisk

giver et grundlag for den type vurderinger som loven forudsætter – og om de i praksis bruges som grundlag for at kvalificere kommunale beslutninger og handlinger med betydning for dagtilbudsaktiviteten.

Evaluerings spørgsmål

Evalueringen fokuserer altså på om ideen med lovbestemmelsen om at kommunalbestyrelsen skal drøfte evalueringer fra dagtilbuddene årligt, realiseres i praksis. Det grundlæggende spørgsmål for denne evaluering er derfor: I hvilket omfang fungerer dagtilbuddenes evalueringer af pædagogiske læreplaner som kvalificerende grundlag for politiske og administrative beslutninger og handlinger, sådan som tænkt fra lovgivningsside?

Med afsæt i et virkningsperspektiv efterprøver evalueringen de forventninger der kan udledes af dagtilbudsloven (og bemærkningerne) til hvordan processen fra dagtilbuddets udarbejdelse af en evaluering til kommunalpolitiske handlinger og beslutninger forløber.

Herunder vil evalueringen undersøge:

- Hvilke faktorer har betydning for om ideen med lovbestemmelsen realiseres i praksis?
- I det omfang den ikke omsættes i praksis, hvad beror det så på? Hvilke barrierer er evt. tilstede?

Evaluerings datagrundlag

Evalueringen bygger på:

Forundersøgelse

Forundersøgelsen omfatter

- interview i to kommunale forvaltninger
- netsøgning på dagsordner og referater fra kommunalbestyrelsesmøder
- møder med centrale aktører på området.

Forundersøgelsen skal bidrage til at sikre at de relevante perspektiver og problemstillinger indgår i udformningen af undersøgelsesdesign og dataindsamling.

Spørgeskemaundersøgelse blandt alle kommunale forvaltninger.

Undersøgelsen skal afdække kommunernes håndtering af dagtilbuddenes årlige evalueringer med særligt henblik på følgende spørgsmål:

- Hvilke kommunale rammer eksisterer der for dagtilbuddenes årlige evalueringer?
- Hvilken form har de årlige evalueringer der indsamles fra dagtilbuddene?
- På hvilken måde behandles de årlige evalueringer på forvaltningsniveau?
- Hvilken behandling får de årlige evalueringer på politisk niveau?
- Hvilke former for tilbagemelding til dagtilbuddet gives på evalueringer af den pædagogiske læreplan?
- Hvilke virkninger af tilbagemeldingen på dagtilbudsniveau er evt. kendte i forvaltningen?

Spørgeskemaundersøgelsen skal danne udgangspunkt for udvælgelsen af fem kommuner til casestudier. Undersøgelsen skal således gøre det muligt at udvælge kommuner der er forskellige med hensyn til: 1) kommunale krav til og rammer for dagtilbuddenes årlige eva-

lueringer, 2) om og hvordan dagtilbuddenes årlige evalueringer i 2008 var genstand for forvaltningsmæssig og politisk behandling.

Casestudier i fem udvalgte kommuner

Der udvælges fem kommuner til casestudier, jf ovenfor.

I hver af de udvalgte kommuner indsamles der data med udgangspunkt i:

- interview med forvaltningsansatte der er centrale i forhold til behandlingen af evalueringer fra dagtilbud
- interview med formanden for det politiske udvalg som dagtilbuddene hører under
- tilgængeligt skriftligt materiale fra dagtilbuddenes evalueringer og behandlingen af dem i forvaltning og kommunalbestyrelse
- interview med pædagoger og leder fra to dagtilbud i hver kommune.

Med udgangspunkt i det kvalitative datamateriale efterprøves antagelserne bag lovbestemmelsen (jf. ovenfor) i fem forskellige kommunale kontekster.

Caseanalysen vil fokusere på følgende spørgsmål:

- Hvilke forhold i konteksten har betydning for om og hvordan evalueringer af pædagogiske læreplaner indgår som grundlag for politisk-administrativ beslutningstagning?
- I det omfang ideen bag lovbestemmelsen ikke realiseres, hvad kan så forklare dette? Hvilke led i antagelserne om processen er evt. svage i praksis?

Side

4/4

Formidling

Evalueringens resultater formidles i en samlet rapport der offentliggøres både i en trykt og elektronisk udgave. Det vurderes i forbindelse med rapportens færdiggørelse om der også skal udarbejdes kortere publikationer fra evalueringen rettet mod specifikke målgrupper.